

خیلی سبز!

عنوان و نام پدیدآور: کتاب کار ۱۱ - فارسی ۲ نام کتاب: کتاب کار ۱۱ - فارسی ۲
افضلي، امير ناشر: خيلي سبز
مشخصات نشر: تهران، خيلي سبز ۱۳۹۶، مؤلف: امير افضلی
مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص. مصور، جدول ۲۲×۲۹، س.م. ویراستاران علمی: دکتر احسان سعیدی‌نیا - فاطمه قادری -
شایك، ۹۷۸-۰-۴۱۲-۳۹۳-۸ مهدی کرانی
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا ویراستار فنی: مهناز سخاوت‌زاده
م. جع: ادبیات فارسی -- راهنمای آموزشی (متوسطه). طراح جلد: حسین پاشازاده
موضوع: ادبیات فارسی -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها (متوسطه). تصویرساز جلد: محمد طالبی
سماوه کتابشناسی ملی: ۴۸۲۸۱۴۴ گرافیست همکار جلد: سانا زیوسفی - محمدصادق صارمی
۴۰۰۸۷۰۱ گرافیست: الهه قاسمی
گرافیست همکار: مسعود علیزاده
حروفچینی: عباس گلزار
صفحه‌آرایی: فرناز ضرابی - نگار عبادیان‌زاده
لیتوگرافی: خاورمیانه
چاپخانه: سهند
نوبت چاپ: اول - ۹۶
تعداد: ۲۵۰۰ جلد
آبجنت: ۱۷۰۰ تومان
بعن متر پخش: ۶۳۵۶۳ (۰۲۱)
صندلی پست: ۸۱۷۷ - ۱۴۱۵۵
SM: ۶۰۱۰ ۶۳۵۶۳

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و برداشت تمام یا قسمی از اثر را به صورت چاپ، فتوکپی، جزو و حتی دست‌نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

راستی تا یادم نرفته

اگر در مورد این کتاب سؤال، پیشنهاد و یا انتقادی دارید خوشحال می‌شویم آن‌ها را به ما هم بگویید.

www.kheilisabz.com

kheilisabzpub

kheilisabz

مقدمه ناشن

دوست خوبیم، سلام

برایتان یک پیشنهاد خوب برای یادگرفتن درس فارسی دارم یا «چه طور فارسی را با لذت یاد بگیریم».

درس فارسی با همه درس‌های دیگر یک فرق اساسی دارد. از یک طرف قرار است دستور زبان، واژگان، آرایه‌های ادبی و ... را یاد بگیریم و از طرف دیگر با متنهای روبه‌رو هستیم که نویسنده می‌خواهد در آن مطلبی را به ما بگوید. مطلبی که شامل

نظر، فکر، قضاؤت، ارزش‌گذاری، پیش‌بینی و ... نویسنده است. پس باید برای یادگرفتن فارسی:

قبل از این که وارد جنبه‌های فنی و ادبی متن بشویم یک بار متن را خیلی ساده از اول تا آخر بخوانیم. ببینیم نویسنده چه می‌گوید؟ آیا با مواعظیم یا نه؟ آیا حین خواندن متن دلمان می‌خواهد چیزی از آن کم یا به آن اضافه کنیم؟ اگر روایت یا داستان است با مرحله‌ی مباحثه اندکا اندن متن، تصویرسازی و توصیف‌های نویسنده جذبمان می‌کند؟ و در آخر آیا خوشحالیم که این متن را خوانده‌یم؟

بعد از این کار، که شاید چندان هم وقتمن را نخواهد برد و یعنی سراغ درس فارسی و نکات ادبی و چیزهایی که قرار است با توجه به موضوع درس یاد بگیریم.

پیشنهاد بالا خیلی ساده است و شاید به نظرتان باید که چندان اثی ندارد. اما باور کنید که چنین نیست. امتحانش کنید. همان یک بار خواندن متن، با حوصله و توجهی که فقط بر خود و صحن متمرکز است، باعث می‌شود تا با جمله‌ها و مفاهیم ارتباط ذهنی مؤثری برقرار کنید و همین کمکتان می‌کند تا هر چه را قرار بسته بداند از آن یاد بگیرید بهتر بفهمید. اگرچه به مؤثربودن این روش اطمینان دارم اما دوست دارم از تجربه خودتان (ریمان) و بسید. بگویید آیا در مورد شما هم مؤثر بوده است؟ آیا باعث شده است که فارسی را با لذت یاد بگیرید؟ منتظریم.

شاد و پیروز باشید.

مقدمه‌منصف

بسیار در دل آمد از اندیشه‌ها و رفت

سعده

کار تألیف کتاب کار فارسی یازدهم را از روی پیش‌نویس‌های کتاب درسی که در بهار نود و شش در اختیار عموم قرار گرفت، آغاز کردیم. چند درس را از روی نسخه فروردین ماه نوشته بودیم که پیش‌نویس اردیبهشت‌ماه با تغییرات زیاد از راه رسید و آن را از کاتالوگ و گروه‌های دبیران دریافت کردیم. آن‌چه را که نوشته بودیم با نسخه جدید تطابق دادیم سپس تألیف باقی درس‌ها را پی‌گرفتیم. کار به نیمه‌های تابستان کشید اما نهی داشتیم که نسخه نهایی کتاب درسی دقیقاً چگونه است! چشم انتظارش بودیم تا سرانجام، نهم مرداد نود و شش، چشمان به جمالش روشن شد و بعد از چند ماه، تلگرام را بدرود گفتیم و کتاب درسی را از روی سایت «اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی» دانلود کردیم. مجدداً بخش‌هایی را خط زدیم و از نو نوشتمیم تا این اثر با کتاب درسی هماهنگ باشد.

شوق این که هر چه زدتر این کتاب به دست همکاران گرامی و دانش‌آموزان پرتلash برسد و ایمان به این که همانند کتاب کار فارسی دهم، این کتاب نیز دارای نوآوری‌های بسیار و با سبکی تازه است، سبب شد که ما با نیروی بیشتر و با انگیزه فراوان، بضاعت علمی و تجربی خود را به کار بندیم تا توفیق این را پیدا کنیم که دبیران فرهیخته به ما راه شوند و به اتفاق یکدیگر، از مسیر کتاب کار، دانش‌آموزان را در فراغیری بهتر کتاب درسی پاری کنیم. شیوه تقسیم‌بندی مطالب این اثر برگرفته از کتاب درس است. هر درس به سه بخش اصلی تقسیم شده است:

در قلمرو زبانی، واژه‌های مهم هر درس به شیوه‌های گوناگون برده شوند. رابطه واژه‌ها با یکدیگر مورد سوال قرار گرفته است. مباحث دستوری بارها و به پهنه‌های مختلف، در تمام درس‌ها مطرح شده‌اند و انواع مثابه، را پیش رو، دانش‌آموزان قرار داده‌ایم تا به اهمیت آن پی ببرند.

بخش عمده قلمرو ادبی به آرایه‌های ادبی اختصاص دارد. درس‌نامه‌های آرایه‌های ادبی بیشتر بر روی آن دسته از آرایه‌ها متمرکز است که در قلمروهای ادبی کتاب درسی به عنوان مبحث جدید، آموزش داده شده‌اند. سبک، نثر، نون، نثر، زندگی‌نامه و آثار نویسنده‌گان و شاعران از موضوعات دیگر پرسش‌های قلمرو ادبی هستند.

در ابتدای قلمرو فکری، مفاهیم مهم هر درس را آورده‌ایم. در این قلمرو خواسته‌ایم با سوالات گوناگون، دانش‌آموزان را متوجه زوایای مختلف هر متن کنیم. پرسش‌ها در درجه اول به قصد آماده‌سازی برای آزمون تشریحی طراحی شده‌اند؛ اما با در نظر راحتی‌ساخته دانش‌آموزان در حل تست‌های قرابت مفهومی و چالشی که این موضوع برای آنان ایجاد می‌کند، سعی شده مناسب با سلیقه طراحان تست، با سبکی جدید و کاربردی، تمرین‌های مفیدی برای دانش‌آموزان تدارک دیده شود تا آمادگی بیشتر به سراغ کتاب‌های تست و آزمون‌ها برسوند.

در تألیف این کتاب سعی کردیم از پرداختن به مباحثی که چندجوابی هستند یا دبیران محترم بر سر آن‌ها اختلاف نظر دارند، پرهیز کنیم اما چه می‌شود کرد که با همه حساسیتی که به خرج دادیم باز هم می‌دانیم توافق کامل در مسائل زبان و ادبیات فارسی بین معلمان این درس هیچ وقت حاصل نمی‌شود که البته این عیب نیست بلکه ویژگی این درس است و ما امیدواریم با نقدهای خود ما را از لغزش‌ها و کاستی‌های این اثر که همگی به عهده نگارنده است، آگاه سازیم.

در خاتمه به رسم قدردانی، از دکتر احسان سعیدی‌نیا، خانم فاطمه قادری و آقای مهدی کرانی که رحمت ویرایش علمی کتاب را این سه استاد گرانقدر به لطف پذیرفتند، سپاس‌ها دارم. از خانواده مهریانم که همواره دلگرمی و حمایتشان، دشوارها را برایم آسان می‌سازد، از صمیم قلب سپاسگزاری می‌کنم و تشکر ویژه دارم از دکتر کورش اسلامی و سرکار خانم مرجان دهحقی و یکایک عزیزان خیلی سبزی در واحدهای مختلف این انتشارات، که هر یک به نحو احسن و با عملکردی کاملاً حرفه‌ای، بخشی از فرایند چاپ این کتاب را پیش بردنند.

ارادتمند

امیر افضلی

فهرست

ستایش: لطف خدا

درس اول: نیکی

درس دوم: قاضی بُست

شعرخوانی: زاغ و کبک

درس سوم: در کوی عاشقان

درس چهارم: ذوق لطیف

روان خوانی: اولین روزی که به خاطر دارم

درس ششم: پروردۀ عشق

درس هفتم: باران محبت

شعرخوانی: ادب سن

فصل چهارم: ادبیات پایه‌داری

درس هشتم: در امواج سند

درس نهم: آغازگری

روان خوانی: تا غزل بعد ...

فصل پنجم: انقلاب اسلامی

درس دهم: رباعی‌های امروز

درس یازدهم: سبیده می‌آید

شعرخوانی: مثنوی عاشقی

فصل ششم: ادبیات حمام

درس دوازدهم: کاوه دادخواه

درس چهاردهم: حمله حیدری

شعرخوانی: وطن

فصل هفتم: ادبیات داستانی

درس پانزدهم: کبوتر طوق‌دار

درس شانزدهم: قصۀ عینکم

روان خوانی: دیدار

فصل هشتم: ادبیات حمام

درس هفدهم: خاموشی دریا

درس هجدهم: خوان عدل

روان خوانی: آذرباد

نیایش: الی